

De finska marksedlarne, hvilka för tillfället äro i omlopp jemväl inom några till Finland angränsande ryska provinser, hafva ådragit sig den ryska publikens uppmärksamhet derigenom, att det å dem anbragta ryska riksvapnet är otydligt, på några sedlar tillochmed nästan osynligt. Detta har gifvit anledning till särskilda obehagliga (oförmonliga) omdömen om Finland.

Herr Minister Statssekreteraren för Storfurstendömet Finland, som åtnjutit Nåden att härom få inhemta Hans Kejslerliga Majestäts mening, har vändt sig till min företrädare i Embetet med en anhållan om åtgärd derhän att, i afseende å undanrödjande af anledningen till
10
slika tolkningar, alla framdeles utgifvande marksedlar måtte förseas med Kejslerliga Ryska riksvapnet jemte Finlands vapen uti hjertskölden, utfördt i tydligt färgtryck,

Underrättad om ofvanberörde förhållande anhåller jag att Herr Senatorn wille vidtaga den på Herr Senatorn ankommande åtgärd, hvarmedelst änsagde olägenhet kunde så fort sig göra låter afhjelpas.

(Undert(ecknad)t) General Adjutant: Grefve Adlerberg III.

Öfversättningens riktighet bestyrker:

20

ex officio
Robert Örn.

587 S. H. ANTELL – J. V. SNELLMAN 5.V 1866
HUB, JVS handskriftssamling

Gamle Vän och Broder!

30 Ditt senaste vänliga bref erhöill jag, troligen samma dag, du emottog mitt af den 7:de April, och jag tackar dig varmt för detsamma.

Jag har, alltsen min hemkomst ifrån S:t P(eters)burg, varit ganska skral så till kropp som själ. De verkliga storartade bekymmer och sorger af mångfaldigt slag, som länets beklagansvärda ställning beredt och fortfarande bereder mig, förfela ej att tära på mina lifskrafter. Men icke vill jag klaga deröfver – och icke bör jag heller göra det; tvärtom, jag är nöjd och lycklig om jag kunnat uträtta något. Jag gör ju endast min pligt. Också Du, min gamle vän, dansar ingalunda på rosor. Ofta – ja mer än ofta – tänker jag på dig och din onämbart svåra ställning
40 i dessa bekymmerfulla tider. Jag kan fullt ut uppskatta den börda du bär, om jag antar att *min* utgör en åttandedel deraf. Men jag vet också, att du, hvarje afton, kan luta ditt trötta, hufvud till hvila i lugnt medvetande att hafva gjort allt, hvad i din förmåga och goda vilja stått för att befrämja ett älskadt fäderneslands bästa och väl. Man förstår det måhända ej *nu*, eller rättare: man *vill* ej erkänna det; men det kommer en tid, då man *skall* och *måste* göra det. Ja, säg mig min broder, hvarifrån kommer denna förskräckliga afund som rider och anfäktar oss stackars fattiga finnar? Det är icke brödbiten allenast – jag förstår nu, sen jag sett dessa hungrande varelser med sine giriga blickar
50 att man kan afundas sin nästan densamma – det är icke heller denna lumpna bandstump och dessa miserabla yttre företrädesrättigheter vi afundas hos hvarandra, – nej, vi kunna ju ej fördraga hvarandra om någon utmärker sig genom större flit, arbetsamhet och omtanke; en lycklig tanke, en lycklig idee försätter kamraten i harnesk och stör det goda förhållandet vännar emellan. Ja, säg mig du, som tänkt mycket

och grundligt i dina dagar: hvad är orsaken till denna svarta ande som bor i oss? – Måne det är vår materiella fattigdom eller vår andeliga rikedom?

Beträffande den solidariska ansvarigheten för lån ur kronans kassor – ett system som, mig veterligen, först gjorde sig gällande efter 1862. års missväxt och deraf påkallade undsättnings-åtgärder, – har jag hyllat denna åsigt ur tvänne, principiella skäl: 1:o för kronans säkerhet, ty kronan skall hafva *sitt* tillbaka och 2:o) i samfundsandans idee. Men jag har dervid också alltid *här* tänkt mig för låntagaren den förpligtelse, att honom, med det lån han erhöle emot församlingens solidariska ansvarighet, ålåge medelst arbete lifnära den obesuttna befolkningen N. B. den, som vanligen varit i beroende af honom, eller hvars arbete han vanligen anlitat. Så har saken också här i allmänhet bedrifvits, isynnerhet efter det förra missväxt året; så har jag också, vid allmänna stämmor i samtliga församlingar i länet, förklarat för folket meningen med dessa slags lån och att man »i nödens stund bör hjälpa hvarandra». En rik bonde i Kaavi sade mig, vid ett slikt sammanträde: »senkaltaiseen takauksen Paavo Kettunen (så heter mannen) ej mänä.» Jag genmälte då: men om så händer, att P. K<ettunen> hemsökes af missväxt flere år å råd och blir fattig samt behöfver hjälp, hvad säger P. K<ettunen> då, om hans medmenniskor ej vilja hjälpa honom. Ännu innan jag reste ifrån sammanträdet, kom mannen till mig och förklarade sig *gerna* vilja hjälpa med sin borgen. Också är risken dervid ej så faslig som man kunde tro det, om affären ställes *så*, som här praktiserats. Undsättningskomiten upptar lånet å församlingens vägnar, fördelar detsamma ibland de lånbehöfvande emot godkänd borgen och ombesörjer, i sinom tid, de föreskrifne inbetalningarne. Är då gäldenären insolvent och om äfven hans borgesmän kommit på dekadans, då först träder församlingen i sin helhet i den ansvarighet hon iklädt sig och den resterande summan repartiseres efter hvarje lägenhets skatt emellan samtelige lägenhets innehafvare inom hela församlingen. Alldrig har här en enskild man, t. ex. en förmögen medlem i församlingen, *ensam* blifvit lagsökt för någon borgen af ifrågavarande beskaffenhet. Också har jag funnit, att såväl torpare som inhysingar haft nytta af dessa lån. 7 Men, gunås, saken har nu förändrat sig mycket sedan våra tidningar och s. k. liberale skrikare begynt ifrå emot den solidariska ansvarigheten. Nu har jag redan svårt att förmå församlingarne gå in derpå; och huru staten framdeles skall kunna hjälpa dem, vete vår Herre.

Den där berättelsen till G<eneral> G<uvernören> om hvilken du nämner, har afgått under min frånvaro i S:t P<eters>burg; men icke har man dermed heller menat någonting förnärmande för styrelsen. Tvärtom; den är endast illa uppställd.

Vi begynna nu, innan kort, med våra landsvägaarbeten och jag hoppas att dessa skola hjälpa oss ett godt stycke framåt. En välsignad sak var, att vi fingo ett ytterligare anslag till kanalarbetet i Idensalmi och innerligen tacksame äro vi därför. – Ännu ligger ett tjockt istäcke öfver alla våra sjöar, men snart skall det väl försvinna och vi alla få andas lättare. Ack huru ljuft skall detta ej blifva!

Ännu har, Gud vare lof, veterligen ej någon dött af hunger, icke heller under tiggare vandring någon kropp ihjälfrusit. De belackare och skrikare, skola derföre komma på skam.

Icke vill jag bort härifrån, men nog finnes det mången, både här och der, som önskade mig så långt pepparn växer. Jag börjar blifva för sträf; redan i H<elsing>fors var jag ej mer nog affable. Jag hade der för mig ett, i flere decennier illa – ja uselt administreradt län, med

hufvudstaden i spetsen; man uppmanade mig ifrån högsta ort att bringa det något till lifs och se! man fann sig der så störd i sin ljuftva och behagliga slummer att man ropade ve och förbannelse öfver mig. Jag vill och bör ej låta det komma så långt här. Min efterträdare i Helsingfors kom direkt i Abrahams sköte: allt – åtminstone det svåraste, preliminärerne, undangjordt. Mätte jag kunna ställa det lika väl här, för min efterträdare. Han skulle då få blifva den beskedligaste i världen.

10 Du vet sjelf hvad det vill säga att alltid få stöka undan andras surdegar.

Men haf tålmod: 'Segerns dag kommer'.

Min högaktning och tillgifvenhet är jag städse

Din
Vän och tjenare
S. H. Antell.

Kuopio den 5 Maj 1866.

20 **588** *YTTRANDE VID PLENUM 7.V 1866*
RA, Senatens arkiv

Senatorn Snellman yttrade – att i händelse Hans Kejslerliga Majestät icke funne lempligt, på sätt genom nådiga kungörelsen den 15. Februari 1864 alternativt förklarats, att såsom vederlag för det till Kejsardömet Ryssland afträdda Systerbäcks gevärsfaktori med dess närmaste jordområde skulle framdeles tilldelas Finland den kuststräcka invid ishafvet öster om Jakobs elf och invid Stolboa viken, om
30 hvars upplåtande till fiskeläge för finska lapparne väckts fråga, och hvarigenom Finlands lappska befolkning skulle vederfara någon lindring i dess år för år tillvexande ekonomiska betryck, ansåg Senatorn, i likhet med på de af Senatorn Baron von Born anförde skäl, bemålde Ministeriers ofvanomförmälde anbud böra antagas samt ville hos Hans Kejslerliga Majestät underdänigst anhålla om nådig fastställelse å de finska lapparne sålunda erbjudna förmoner och rättigheter samt om tillåtelse för Kejslerliga Senaten att, i händelse lapparne komme att till större antal sig deraf begagna och samlas å de åt dem i förestående mätto till fiskelägen erbjudna trakter, der få anställa ett finska styrelsens ombud, för att ej allenast vid uppkommande stridigheter och
40 förvecklingar emellan ryska undersåter och finska lapparne hos ryska lokalmyndigheterna föra lapparnes talan, utan ock tillse att desse ej kränkas i de dem medgifna förmoner och rättigheter; och torde, om Hans Kejslerliga Majestät härtill meddelade nådigt bifall, Kejslerliga Senaten tillåtas att tillägga ifrågavarande ombud ett årligt arvode af högst tretusen mark.

50 **589** *G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 8.V 1866*
HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Senator.

Enhuru jag, om en vecka eller så, hoppas vara på väg till Helsingfors, der jag torde få tillfälle att muntligen rådgöra med Herr Senatorn om